

**ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНСТИТУТУ РАДНИКА
З ПИТАНЬ МОЛОДІ ГОЛОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА
УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Кривцов Артем Олегович

*студент V курсу спеціальності «Право» факультету морського права
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна*

У період повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України перед державним управлінням постали нові комплексні виклики. Одним із пріоритетів державної кадрової політики стало формування ефективних механізмів залучення молоді до розробки та реалізації рішень у сфері державної служби. З огляду на вищевказані чинники актуальною є інституціоналізація ролі радника з питань молоді Голови Національного агентства України з питань державної служби (далі – НАДС). Інститут радника з питань молоді виступає засобом комунікації між молоддю та органами державної влади, впровадження молодіжного виміру в політики державної служби, залучення молодих фахівців до реформ державного управління, формування кадрового резерву в умовах воєнного стану.

Стаття 38 Конституції України гарантує представникам молоді участь в управлінні державними справами, користуванням рівним правом доступу до державної служби, а також до служби в органах місцевого самоврядування. Умови правового режиму воєнного стану не скасовують цих прав, що визначає пріоритетність механізмів молодіжної політики навіть у кризовий період [1].

Згідно частини 6 статті 6 Закону України «Про основні засади молодіжної політики», керівники центральних і місцевих органів виконавчої влади, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, а також органів місцевого самоврядування мають право призначати радників з питань молоді на громадських або інших засадах. Правовий статус, процедура призначення та основні принципи діяльності радників з питань молоді визначаються відповідним органом виконавчої влади, органом місцевого самоврядування чи органом Автономної Республіки Крим. Рекомендації щодо організації роботи та ключових засад діяльності

радників з питань молоді затверджуються центральним органом виконавчої влади, відповідальним за формування та реалізацію державної молодіжної політики [2].

Наказом НАДС від 15 лютого 2022 року № 15-22 «Про радника з питань молоді Голови Національного агентства України з питань державної служби на громадських засадах» затверджено Положення про радника з питань молоді Голови НАДС. Даним Положенням врегульовано загальна характеристика, мета інституту радника з питань молоді Голови НАДС, правові підстави діяльності, основні завдання, права, обов'язки та відповідальність радника з питань молоді Голови НАДС [3].

Уведення інституту радника з питань молоді Голови НАДС відповідає сучасним трендам держуправління, спрямованим на впровадження молодіжного компоненту в кадрову політику держави, інституціоналізацію участі молоді у виробленні політик, формування кадрового резерву, підвищення залученості молодих фахівців до державної служби. Даний інститут є своєрідним дорадчо-консультативним, не створює нових управлінських повноважень, а виконує аналітичну, координаційну та експертну функції. Радник з питань молоді Голови НАДС працює на громадських засадах. Основною метою інституту радника з питань молоді Голови НАДС є сприяння розробленню та реалізації молодіжної політики у сфері державної служби, забезпечення комунікації між молоддю, молодіжними організаціями та керівництвом НАДС, удосконалення кадрової політики щодо молодих держслужбовців, промоція державної служби серед молоді.

Інституту радника з питань молоді Голови НАДС визначаються наступні завдання: аналітична діяльність (підготовка аналітичних записок, пропозицій щодо розвитку молодіжної політики, участь в оцінці ефективності програм для молоді), комунікаційно-координаційна діяльність (взаємодія з органами державної влади, молодіжними дорадчо-консультативними органами, підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності, популяризація державної служби як професії), експертна підтримка Голови НАДС (участь у робочих групах, розробка рішень у сфері розвитку молодіжного кадрового потенціалу, оцінка потреб молодих держслужбовців), стратегічне планування (залучення до розробки стратегічних документів, формування пропозицій щодо адаптації молодих кадрів, навчання, практик наставництва), проектна діяльність (ініціювання та супровід проєктів для молоді, участь у розробці програм стажувань, конкурсів, освітніх модулів). В інституті радника з питань молоді Голови НАДС встановлюється персональна відповідальність за достовірність наданої інформації, своєчасність підготовки документів, дотримання етичних норм державної служби, навіть не перебуваючи на державній службі [4].

Радник з питань молоді підпорядковується безпосередньо Голові НАДС, не входить до штату, не займає посади державної служби. Дані чинники забезпечують незалежність порад та ідей, право залучати незалежних експертів, гнучкість взаємодії.

В умовах воєнного стану роль і функції інститут радника з питань молоді Голови НАДС значно змінилися. Наприклад, до аналітично-експертної функції додалися наступні інструменти: аналіз потреб молодих держслужбовців та кандидатів у період воєнного стану, розробка пропозицій щодо адаптації кадрової політики до умов воєнного стану, до комунікаційно-консультативної функції: взаємодія з ветеранськими організаціями, підтримка представників молоді, які призвані на військову службу за мобілізацією, проходять військову службу або повертається до державної служби у зв'язку зі звільненням з військової служби. В умовах воєнного стану радник з питань молоді Голови НАДС активно реалізовує функцію кризового управління та бере участь у моніторингу кадрових ризиків, підтримці державних службовців, які є внутрішньо переміщеними особами або працюють в деокупованих громадах чи зонах бойових дій, втіленні політик психологічної стійкості молоді, розробці механізмів безперервної освіти в умовах воєнного стану.

Інститут радника з питань молоді Голови НАДС є важливим елементом сучасної державної кадрової політики, спрямованої на залучення та підтримку молоді, розвиток її потенціалу та участі у виробленні рішень. В умовах воєнного стану роль цього інституту значно посилюється, адже саме молодь забезпечує кадрову стійкість, модернізацію державної служби, а також сприяє формуванню нової управлінської культури. Ефективне правове забезпечення діяльності радника з питань молоді сприятиме підвищенню якості державного управління, зміцненню кадрового потенціалу державної служби, посиленню участі молоді у процесах державотворення, адаптації системи державної служби до викликів воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Література:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про основні засади молодіжної політики: Закон України від 27 квітня 2021 р. № 1414-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text> (дата звернення: 08.12.2025).
3. Про радника з питань молоді Голови Національного агентства України з питань державної служби на громадських засадах: Наказ Національного агентства України з питань державної служби

від 15 лютого 2022 року № 15-22 /Національне агентство України з питань державної служби. URL: <https://nads.gov.ua/npas/pro-radnyka-z-pytan-molodi-holovy-natsionalnoho-ahentstva-ukrainy-z-pytan-derzhavnoi-sluzhby-na-hromadskykh-zasadakh> (дата звернення: 08.12.2025).

4. Кривцов А. О. Практично-правовий аналіз статусу радника з питань молоді Голови Національного агентства України з питань державної служби. *Collection of Scientific Papers «ΛΟΓΟΣ»*, (September 16, 2022; Boston, USA), 32–34. <https://doi.org/10.36074/logos-16.09.2022.08>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-582-5-20>

ІСТОРИКО-ПРАВОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ В УКРАЇНІ

Маркін Сергій Ігорович

кандидат юридичних наук, доцент, адвокат

Історико-правовий аналіз системи адміністративного судочинства в Україні вимагає врахування особливостей правового статусу адміністративного суду, зокрема його правосуб'єктності, що визначає здатність цього органу бути учасником публічно-правових відносин. У цьому контексті важливо врахувати, що дефініції, наведені у Кодексі адміністративного судочинства України, мають переважно процесуальну спрямованість і не розкривають ознак суб'єкта права у змістовному значенні. Так, КАС України визначає суд як суддю або колегію суддів, які розглядають і вирішують адміністративні справи (п. 3 ч. 1 ст. 3). Адміністративний суд подається як суд загальної юрисдикції, уповноважений здійснювати розгляд публічно-правових спорів, що свідчить про орієнтованість кодексу на регламентацію процедурної діяльності, а не на деталізацію елементів правосуб'єктності.

Для з'ясування питання щодо правоздатності та дієздатності адміністративного суду необхідним є звернення до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [1], який є базовим у сфері визначення організаційних та статусних характеристик судової влади. Саме в ньому закріплено інституційні засади функціонування адміністративних судів, їх компетенцію, гарантії незалежності та порядок реалізації повноважень. Цей закон дозволяє визначити адміністративний суд як суб'єкта права, наділеного спеціальною правосуб'єктністю, що формується з урахуванням публічно-владної природи його діяльності.